

വളർത്തോൾ

൩൭

വള്ളത്തോൾ

അഞ്ചാം പതിപ്പ്
കോപ്പി 1000

വില
90 ന. ര.

ചകുപ്പവകാശം: സി. വാസന്തിഅമ്മയ്ക്ക്

പ്രസാധകന്മാർ:
വള്ളത്തോൾ ഗ്രന്ഥാലയം, ചെറുതുരുത്തി.

1963 മേയ്

അച്ചടി:
വള്ളത്തോൾ പ്രിന്റിങ് & പബ്ലിഷിങ്ങ് ഹൗസ്,
ചെറുതുരുത്തി.

STHREE

Vallathol

Fifth Edition
Copies 1000

Price
90 n. p.-

All Rights Reserved By C. Vasanthiamma

Publishers:

Vallathol Grandhalayam, Cheruthuruthy

May 1963

Printed at
Vallathol Ptg. & Pbg. House, Cheruthuruthy
Kerala State.

വിഷയവിവരം

1. സ്ത്രീകൾ
2. വീരപത്നി
3. രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത
4. ജാതിപ്രാഭവം
5. ഒടുക്കത്തേക്കുറിപ്പ്
6. ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനം
7. മദിരാശിക്കുടൽപ്പറം

—*—

അവതാരിക

മറ്റു മഹാകവികളെപ്പോലെ വള്ളത്തോളം വെറും മൊരു കവിതയെഴുത്തുകാരനല്ല. താൻ ജീവിക്കുന്ന കാലത്തെ സ്ഥിതിയെ ഇത്ര ശരിയായും ഇത്ര സുന്ദരമായും ചിത്രീകരിക്കുകയും, ഈ കാലത്തിനപ്പുറത്തു വരാനിരിക്കുന്ന ലോകത്തിന്റെ ഒരു നേരിയ ചിത്രം വായനക്കാർക്കു കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു കവി അടുത്തകാലത്തൊന്നും മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രത്തേയും, സ്ത്രീകളേയും, കൃഷിക്കാരേയും, പട്ടിണിയേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഖണ്ഡകൃതികൾ ഇന്നുതിരിച്ചു പരിശോധിക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും കാണാൻ കഴിയും: വള്ളത്തോൾ തന്റെ കവിതകളിലൂടെ കേരളത്തിലെ വളർന്നുവരുന്ന തലമുറയ്ക്കു പൊതുപ്രശ്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു വമ്പിച്ച ഒരു നേതൃത്വമാണ് നല്കിയിട്ടുള്ളത്, എന്ന്.

അക്കൂട്ടത്തിൽ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചെഴുതിയവയിൽ പ്രധാനമായവയാണ് ഇതിലുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 'മശലനമറിയം', 'അച്ഛനും മകളും', 'കൊച്ചുസീത', മുതലായ മറ്റു പ്രസിദ്ധകൃതികൾ അവയുടെ വലുപ്പം നിമിത്തം ചേക്കാത്തതാണ്.

ഇതിൽ രണ്ടാമതു ചേർത്തിട്ടുള്ള 'വീരപത്നി', യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെടുന്ന ഒരു യോദ്ധാവിന്റെ ഭാര്യ അയാ

ഒരു യാത്രയയക്കുന്ന ഒരു സംഭവത്തേയാണ് വിവരിയ്ക്കുന്ന
ത്. അതിലെ അന്തരീക്ഷം പ്രാചീനകേരളത്തിലെ ധീ
രഭടനും, അയാളുടെ ഭാര്യയും തമ്മിലുള്ള വേർപാടാണ്.
പക്ഷേ അതു പ്രാചീനകേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല, ലോകത്തി
ന്റെ ഏതുമുക്കിലും മൂലയിലും നടക്കുന്നതും ഏതുകാല
ത്തും നടന്നിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു രംഗമാണ്. ആയുധമേന്തി
ക്കൊണ്ടു കൊല്ലാനും ചാവാനും തയ്യാറായ ഭടന്മാരെപ്പോ
ലെത്തന്നെ, രാഷ്ട്രീയസമരത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്ന ഭടന്മാ
രും അവരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്കും അനുഭവപ്പെട്ട ഒരു സം
ഗതിയാണിത്. ഇതുപോലൊരു രംഗം പണ്ഡിതജീവ
ഫർലാലിന്റെ 'ആത്മകഥ'യിൽ വായനക്കാർക്കു വര
യില്ലാം:

രോഗബാധിതയായ കമലാനന്ദവിന്റെ അടുത്തിരിയ്ക്കാനുള്ള അത്യാശകൊണ്ട് ജയിലിൽ കിടക്കുന്ന പണ്ഡിറ്റ്ജി, തന്നെ വിടാൻ ഗ്രാമേങ്ങിനോടപേക്ഷിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്ന വത്തമാനം ആ വീരപത്നി കേൾക്കുന്നു. അവർ അതു കേട്ടു വളരെയധികം വ്യാകുലപ്പെടുകയും അങ്ങിനെ ചെയ്യരുതെന്നു ഭർത്താവിനെ ശാസിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആത്മകഥയിലെ ആ ഭാഗം വായിയ്ക്കുന്ന ഏതൊരാൾക്കും മറാകവിയുടെ 'വീരപത്നി'യിലെ താഴെ പറയുന്ന വരികൾ ഓർമ്മവരാതിരിയ്ക്കയില്ല.

ചോർകളിൽ പ്രോത്സാഹനമായിത്തീർന്നാൽ

ചോദ്യവതോൽപ്പല മാഴ്ചിനേൻ ഞാൻ:

പോകാതിരുന്നാലോ എന്നായിരുന്നു മേ

ശോകവും മീതീയും ശോഭനാത്മൻ!

“ആവതില്ലാത്തൊരിപ്പിഞ്ചുകിടാവുമീ-
 പ്ലാവമം സ്രീയുമെൻ വിപ്രയോഗം
 ഏങ്ങിനെ ഹാഹാ, പൊരത്തിട്ടമെന്നായി
 ഞങ്ങളിലേറിയ വാത്സല്യത്താൽ
 ആയുധം കൈക്കൊണ്ടീലിപ്പോൾ വോണെങ്കി-
 ലായതിൻ ഹേതു ഞാനാകുമല്ലോ.
 ഒത്താവിൻ കൺവൃന്ദിപ്പൊഴു വില്ലമായ്
 വർണ്ണിച്ചും ഓയ്താൻ ഓയ്ത രാമോ?”

രാഷ്ട്രീയനേതൃത്വം നൽകുന്ന ഈ മാരകവീര്യുടെ കവിതയിലും, ഒന്നാന്തരം കലാകാരനായ ആ രാഷ്ട്രീയനേതാവിന്റെ ആത്മകഥയിലും ചിത്രീകരിച്ച ഈ രംഗമാണ് ഇന്ന് സോവിയറ്റ് റയുനിയനിയിലെ കോടിക്കണക്കിളുള്ള കുടുംബങ്ങളിൽ അഭിനയിച്ചുവരുന്നത്; അതാണ് യൂറോപ്പിലും ചൈനയിലും ടിബറ്റിലും അഭിനയിച്ചുവരുന്നത്. അതിന്റെ ഫലമാണ്, ഇന്ന് ലോകത്തിലെങ്ങും ഫാസി സത്തിന് അടിസ്ഥാനം തോൽവി പറയിക്കേണ്ടു വരുന്നത്. ഇന്ത്യക്കാരായ 40 ലക്ഷത്തിലധികം പട്ടാളക്കാരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഈ മനോഭാവമുണ്ടാക്കാൻ ഇന്നത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വത്തിന് കഴിവില്ലെന്നതിനാലാണ്, കോൺഗ്രസ്സ് നേതാക്കന്മാരെ ജയിലിൽനിന്നുവിട്ടു ദേശീയഗവണ്മണ്ടു സ്ഥാപിപ്പാൻ ഇന്ത്യയിലെ ദേശഭിമാനികളും ലോകത്തിലെ സാധാരണജനങ്ങളും വാദിക്കുന്നത്.

അടുത്തതായി ഈ പുസ്തകത്തിൽ പേർത്തിട്ടുള്ള മൂന്നു കവിതകൾ ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കുള്ള

അവശതകളിലൊന്നിനെ—ഒരു പുരുഷനെ ആത്മാത്മമായി സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കു വരുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകളെ—ചിത്രീകരിയ്ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്രേമത്തെക്കുറിച്ചും ഭാവതൃപ്തത്തെക്കുറിച്ചും മറ്റുമുള്ള നീണ്ട നീണ്ട പ്രസംഗങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ഇന്നത്തെ സമുദായത്തിൽ സ്ത്രീയെ സഹായിക്കുന്നില്ല; അവളെ ഇഷ്ടപോലെ വെടിയാനും കൈക്കൊള്ളാനും ആഗ്രഹിക്കുന്ന പുരുഷനുമാത്രമാണതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമുള്ളത് എന്ന വാസ്തവമാണ് ഈ മൂന്നു കവിതകളും നമുക്കു കാണിച്ചുതന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ ഇതിൽ ആദ്യം ചേർത്തിട്ടുള്ള ‘സ്ത്രീകൾ’ എന്നകവിതയിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതുപോലെ,

“നാരിയാൽ പരതന്ത്രൻ പുരുഷനവളിൽത്താൻ
പാരതന്ത്ര്യത്തെച്ചമത്തിടുന്നു ശാസ്ത്രോക്തത്താൽ
ഉൽക്കണ്ഠമേറും തടയുകെന്നാക്കിവെപ്പാനാശം.
യുരക്കൊണ്ടു നരന്മാർതൻ നാരായത്തലച്ചുകൾ.
ശുഷ്കമാം പനയോലയോടെതു ശുശ്രൂഷിച്ചാലും
മിക്കണ്ടു പാരിന്നെല്ലാമുറത്താങ്ങു‘ബല’താൻ.”

‘ഒരു കൃഷി വലകന്യക’യായ രാധ ‘സ്ഥാനമാനാദിഗുണം ചേർന്ന്’ ഒരു ‘നാഗരികാഗ്ര’നെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നു; അയാൾക്കു അങ്ങോട്ടും, ആ സ്നേഹത്തിൽ വിശ്വസിച്ചു രാധ ഒരു ഭിന്നം വിവാഹസൂചകമായ മാലയിടുവിയ്ക്കൽതന്നെ നടത്തുന്നു. പക്ഷേ ചിന്നിട്ടു തന്റെ കാമുകൻ മറ്റൊരു സ്ത്രീയെ സ്നേഹിയ്ക്കുകയും വിവാഹം കഴിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ നിരാശയായിത്തീർന്ന രാധ സ്നേഹപൂർണ്ണമായ

ത്യാഗബുദ്ധിയാടേ തന്റെ കാമകൻ സുഖമായി ജീവിക്കുന്നതിൽ മാത്രം ആഗ്രഹിച്ചു കൃതാർത്ഥനായെന്നു. ഇതാണ് 'രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത്വം'.

നാഗരികാഗ്രഹം സ്നേഹിക്കുന്ന കൃഷ്ണവലകന്യകയെപ്പോലെത്തന്നെ ഹീനവർണ്ണനായ ഭൈരവനെ സ്നേഹിക്കുന്നവളും 'മേന്മയും സ്വത്തും തിങ്ങിന തറവാട്ടിൽ ജനിച്ചവളുന്വളു'മായ ഗൌരീയും അങ്ങേ അററത്തെ നൈരാശ്യത്തിലാണുണ്ടുപോകുന്നത്. പക്ഷേ ഇവിടെ കാമകനല്ല അവളെ ചതിക്കുന്നത്. പിന്നേയോ? സമുദായമാണ്. പരസ്സരപ്രേമനിമിത്തം വിവാഹിതരാവാൻ ഗൌരീഭൈരവന്മാർ തീരുമാനിക്കുന്നു. പക്ഷേ ഗൌരീയുടെ കുടുംബക്കാരെയും ബന്ധുക്കളെയും ഭയപ്പെട്ട് ആ പ്രദേശത്തൊന്നും ജീവിക്കാൻ ധൈര്യമില്ലാതെ അവർ ഒളിച്ചോടിപ്പോവുന്നു; ആ കൊച്ചുകുടുംബത്തെ ക്രമേണ പട്ടിണി കാന്തിനാൻ തുടങ്ങുന്നു; 'വിലസത്താരണ്യം'മായിരുന്ന ഗൌരീയുടെ പുമെ തൊലിയിൽ പൊതിഞ്ഞുളളാരവപിക്വമായിത്തീരുന്നു; ഗൌരീ ഒരു പിശുക്കരിയായി വീടുതോറും തെണ്ടാൻ തുടങ്ങുന്നു; കൂട്ടത്തിൽ ആ പിശുക്കരി,

“ഒരനാരം ഗൌരീജന്മഗൃഹത്തിൽമുററത്തെത്തി,—
 പ്പെരുതാമാ വീടൊന്നു ഞെട്ടിപ്പോയടിയോളം.
 ആരിതാച്ചാടിപ്പോയ ചേട്ടയോ—തറവാട്ടിൻ
 പേരിനും പെരുമയ്ക്കും പരിക്കു തട്ടിച്ചവരും;
 ആട്ടിയോടിപ്പിൻ ചിക്കുന്നൊളളമാരേ, കരം
 നീട്ടിടായ്ക്കുകമ്പയെങ്ങോ പോയലിയട്ടെ:—

ദൃഷ്ടിനെക്കണ്ണിൻകൊണ്ടു നനച്ചുവളക്കയോ!

ദൃഷ്ടിയുമടച്ചല്ല മേവുനു പുരോഹിതൻ!”

ഇതാണ് ‘ജാതിപ്രാഭവം’. ഇതിലെ രണ്ടുവരികൾ,

ജാതി—ഹാ, നരകത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ ശബ്ദം!

പാർ തിന്നും പിശാചിന്റെറയേട്ടിലെ രണ്ടക്ഷരം!”

കാൽനൂറ്റാണ്ടുകാലത്തെ അയിത്തോച്ചാടനപ്രസ്ഥാനത്തിന്നുശേഷം വളരെ പരിഷ്ക്കരിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്ന ഇന്നും കേരളീയഹൃദയങ്ങളിൽ തികച്ചും പതിയേണ്ടതായിട്ടാണിരിയ്ക്കുന്നത്.

‘രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത’യും ‘ജാതിപ്രാഭവം’വും വായിച്ചാൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഒരു തെറ്ററിദ്ധാരണയെ—സ്ഥാനംകൊണ്ടും പദവികൊണ്ടും ജാതികൊണ്ടും യോജിപ്പാത്ത പ്രേമത്തിന്നാണ് ഇത്തരം കഷ്ടപ്പാടുകളുണ്ടാവുന്നതെന്ന ധാരണയെ—നീക്കുകയാണ് “ഒടുക്കത്തെക്കുറിപ്പ്” ചെയ്യുന്നത്. ഭാമ എന്നൊരു യുവതിയും അവൾക്ക് എല്ലാംകൊണ്ടും യോജിച്ച ഒരു യുവാവും പരസ്പരം സ്നേഹിയ്ക്കുന്നു; ഈ സ്നേഹം വളർന്നുവളർന്നുവന്നു ഗാഢവുവിവാഹമായി കലാശിക്കുകയും, ഭാമ ഗർഭവതിയാവുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, അവളുടെ കാമുകൻ സുഭദ്ര എന്ന മറ്റൊരു യുവതിയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നു; അതറിഞ്ഞ ഭാമ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നു. ഈ തോന്നിവാസത്തെക്കുറിച്ച് കവി സ്വന്തം വാചകത്തിൽ,

“ഭാമയെ—പുണയാമിരമയെ—ചൂരിച്ചോറേ,

കാമിയും നിന്നാൽ തൃക്കയായ് വരാം സുഭദ്രയും;

ഇന്നു നീ വേട്ട വധുഭൂമി ഹൃദയകളോ എ-

ന്നെന്നുമേ തൂങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പണിമുട്ടത്തോളം!

എന്നു് ഏതു സഹൃദയനുമുണ്ടാവുന്ന ധർമ്മികരോഷത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. പക്ഷേ എന്നിങ്ങു് അതിലുപധികം ഹൃദയംഗമമായി തോന്നിയതു, ഭാമയെക്കൊണ്ടുതന്നെ കവി പറയിക്കുന്നതായ താഴെ കൊടുക്കുന്ന ആദ്യ വരിയാണു്.

“എൻപ്രിയചരജ നീ സുദൃഢ, തവ കാന്ത-

നെൻറയീ വയറിലെപ്പൈതലിൻ ചിതാവതേ.

എന്തിതിൽ തെറുശീരണംഗന്മാരെ സ്വൈരം

ഹന്ത, കൈക്കൊള്ളാം തള്ളാം സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ

ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ ഗതി വന്നുകൂടല്ലേ ഗുണ-

ശ്രേഷ്ഠരും നിനക്കെന്നു നേരുന്നേൻ വരുകി ഞാൻ”

പ്രേമത്തേയും ദാമ്പത്യത്തേയും സംബന്ധിക്കുന്ന ഈ കവിതകൾ വായിച്ചുകഴിയുന്ന വായനക്കാർക്കു്, ഇന്നത്തെ വിവാഹത്തേയും പ്രേമത്തേയും കുറിച്ച് കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ പ്രണേതാക്കളിലൊരാളായ എംഗൽസ് എഴുതിയ ചില വാചകങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുമെന്നാണു് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ‘അംഗനമാരെ സ്വൈരം ഹന്ത കൈക്കൊള്ളാം തള്ളാം സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ’ എന്നു ഭാമയെക്കൊണ്ടു പറയിക്കുന്ന മഹാകവി എംഗൽസിന്റെ അഭിപ്രായത്തെയാണു് നമുക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നത്.

“ഒരു പുരുഷന്നു് ഒരു ഭാര്യമാത്രമേ പാടുള്ള എന്ന നിയമം മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ വന്നതു പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിൽ യോജിച്ചതിനാലല്ല; സ്ത്രീപു

താഴെത്തന്നിരിക്കുന്ന ഏകദേശം ഉൽക്കൃഷ്ടരൂപമായ ഏകപത്നീനിയമം നടപ്പിൽവന്നതു, പുരുഷൻ സ്ത്രീയെ അടിമയാക്കി വെയ്ക്കുകയെന്നതിന്റെ പ്രത്യക്ഷരൂപമായാണ്. പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിൽ ഇതേവരെ നടന്നിട്ടില്ലാത്തതു വമ്പിച്ച ഒരു സമരത്തെയാണിതു കുറിക്കുന്നത്. 184൪-ൽ മാർക്സും ഞാനും കൂടി എഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരുന്നു: ‘പ്രവൃത്തിവിഭജനമെന്ന തത്വം മനുഷ്യസമുദായത്തിലാദ്യം വന്നതു, സന്തതൃല്ലാഭനകായ്ക്കത്തിൽ സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിൽ നടന്ന പ്രവൃത്തിവിഭജനത്തോടുകൂടിയാണ്. ഇന്നാണെങ്കിൽ ഞാൻ ഇതുകൂടെച്ചേക്കും. മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ ഒന്നാമതായി വർഗ്ഗസമരം പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിലുള്ള മത്സരവും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്; ഒരു വർഗ്ഗം മറ്റൊരു വർഗ്ഗത്തെ ചൂഷണം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് പുരുഷൻ സ്ത്രീയേയും അടിമയാക്കിവെയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയത്.’”

ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായ ഞാൻ എന്റെ വർഗ്ഗസമര സിദ്ധാന്തം മഹാകവിയുടെ കവിതകൾക്കകത്ത് കുത്തിത്തുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയുന്നവരുണ്ടാവാം; പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിലുണ്ടാവേണ്ടതായ സ്നേഹ ബന്ധത്തിനകത്ത് പരസ്പരവിദ്വേഷത്തിന്റെ വിഷം കുത്തിവെയ്ക്കുകയാണെന്ന് ആക്ഷേപിക്കുന്നവരുണ്ടാവാം. അവരോട് എനിയ്ക്കൊന്നു പറയുവാനുള്ള ഇതിലുള്ള ‘മദിരാശിക്കടൽപ്പുറവും ‘ബുദ്ധിമുട്ടായ അന്തർജനം’

വും ഒന്നു വായിച്ചുനോക്കുക. അതു രണ്ടു വായിച്ചിട്ടു പിന്നെയും ഇന്നത്തെ പുരുഷമേധാവിത്വത്തിന്റെ നേരെ ഭേദം തോന്നാത്തവരായിട്ടാരെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ, അവരുടെ സഹൃദയത്വഭിമാനത്തോട് എനിക്കു് അനുകമ്പയാണുള്ളത്.

മടീരാശിക്കടൽപ്പുറത്തു, മുമ്പിലുള്ള സമുദ്രത്തേയും മുകളിലുള്ള ആകാശത്തേയും നോക്കിനില്ക്കുന്ന കവി പിൻഭാഗത്തെയും നോക്കുമ്പോൾ അവിടെയുള്ള വിധവാലയം കാണുന്നു. അതിനകത്തു താമസിക്കുന്ന നിർഭാഗ്യവതികളുടെ നില അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചുകലക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ഹൃദയം പൊട്ടിയ കവിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നു ധാരധാരയായി പ്രവഹിക്കുന്ന വികാരങ്ങളാണ് 'മടീരാശിക്കടൽപ്പുറ'ത്തിലെ വരികൾ.

“വളിതനർമ്മമെന്തെന്നറിയാത്ത
ബാലികന്മാരുടെ പിഞ്ചുതലയിലും
വൈധവ്യവൈകൃതഭാരം ചുമത്തിടും
സ്രീധർശാസ്ത്രമേ, നിൻകൈയ്ക്കുള്ളപ്പോൾ
ആറുറാവാം പുമാനു ഗൃഹിണിമാർ;
നാരിയുള ചാവോളമേകപത്നീവ്രതം;
ആരാർ സഹിയ്ക്കു, മീലമ്മം കുറിച്ചിട്ട
നാരായണം, നിന്നിരുതലുള്ളപ്പിനെ?”

എന്ന വരികൾ എംഗൽസിന്റെ മുകളിൽ കൊടുത്ത ഭാഗീപ്രായത്തെത്തന്നെയാണ് നമുക്കു പറഞ്ഞുതരുന്നത്.

വൈധവ്യത്തെപ്പോലെയോ, അതിലുമധികമോ ഭയങ്കരമായ പുരുഷമേധാവിത്വമാണ്, 'ബഹിഷ്കൃതമായ

അന്തർജനം മുഖേന മഹാകവി വിവരിയ്ക്കുന്ന 'കൈകൊട്ടി പുറത്താക്കൽ' സമ്പ്രദായം. ഒരു വൃദ്ധനമ്പുതിരിയുടെ മൂന്നാമത്തെ ഭാര്യയായിത്തീർന്ന ഒരു നമ്പുതിരികന്യക. സപത്നികളുടെ ഭൂഷണണിമിത്തം ജാരസംസ്കൃതപവരം ഭത്തിനിരയാവുന്നു; ഈ ആക്ഷേപത്തെക്കുറിച്ചുപോഷിച്ച് തീപ്പ് കല്ലിട്കാനുള്ള സ്കാത്തൻ തന്റെ പ്രവൃത്തി തുടങ്ങുന്നു; മൂന്നു കെല്ലേത്തോളം നീണ്ടുനിന്ന ആ നരകയാത്ര നയിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻവേണ്ടി തനിയ്ക്കു ഭൃത്യനുമായി സംസ്കൃതമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു കളവു പറയാൻ ആ യുവതി ഒരുങ്ങുന്നു; അങ്ങിനെ കിട്ടിയ 'കുറുസമ്മതി'ത്തിൽ കൃതാർത്ഥരായ വൈദികന്മാർ അവളെ കൈകൊട്ടി പുറത്താക്കുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ച് നായികയെക്കൊണ്ടു കവി പറയിയ്ക്കുന്ന ഈ വരികൾ ഏതു സാഹസ്യവേനേയും പിടിച്ചിളക്കം തിരിയ്ക്കയില്ല:

“വേശ്യയെ വാതുണ്ടാക്കുമ്പോഴൊക്കെയും
നീശപരാ, പൊറുത്തരുൾകീഴൊരു ചാക്യാപം മേ!—
വിടുതി ലഭിയ്ക്കുവാൻ മറ്റൊരു വഴി കാണാം—
ഞൊട്ടുവീൽ ഭൃത്യകളെൻജാരതപമാരോപിച്ചേൻ:
സ്കാത്തൻ കൃതാർത്ഥതപം, ജ്യേഷ്ഠത്തിമാർക്കു മന—
സപാസ്വമു, മെൻമുത്താവിനു ഭാരിദ്രുനിവാരണം,
എന്നിങ്ങോ മനുഷ്യർതൻ സപാതന്ത്രം, പല ഗുണം
ജനിച്ചുവല്ലോ, ഭോഷ്ഠൊന്നു ഞാൻ പാകയാൽ.”

ഇങ്ങിനെ കുടുംബത്തിൽനിന്നും സമുദായത്തിൽനിന്നും പുറത്താക്കപ്പെടുന്നത് ഒരനുഗ്രഹമായി കരുതാവുന്നത്ര ഭയങ്കരമാണ് നമ്പുതിരിസ്ത്രീകളിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ

ഇന്നത്തേയും നിലയെന്നു എനിക്കു സ്വാനഭവത്തിൽ നിന്നുതന്നെ പറയാൻ കഴിയും. ഈ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചായി ലോകത്തെ തെളിയിക്കുന്ന ഒരു വിപ്ലവം നമ്പൂതിരി സ്ത്രീകൾ നടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അതിന്റെ കാരണം മഹാകവിയുടെ ഈ വരികൾ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്:

“തള്ള വാലാട്ടുമലകം പൂച്ചക്കുട്ടി—

ജ്ജി,ല്ലത്തിൻ പടിഞ്ഞാററി നമ്പൂരിമടവാക്കു!”

ഈ ഭയനീയസ്ഥിതിയിൽനിന്നു, പുരുഷന്റെ മേധാവിത്വത്തിൽനിന്നു സ്വയം രക്ഷനേടാനുള്ള വഴി നമ്പൂതിരി സ്ത്രീയെ മാത്രമല്ല സ്ത്രീസമുദായത്തെ ആകെ പഠിപ്പിക്കുകയാണ്, ‘ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജന’ത്തിലെ അവസാനത്തെ കുറെ വരികൾ ചെയ്യുന്നത്

ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനത്തെക്കൊണ്ടു കവി പറയിയ്ക്കുകയാണ്:

“ഞാനൊരു സാധാരണ നാരിയായ് മാറിയതിൽ—

ദ്രീനതവേണ്ടോ നിങ്ങൾക്കെന്റെ സോദരീമാരേ;

ഹന്ത, മേ പുറത്താക്കപ്പെട്ട ജീവിതത്തിന്മേൽ

സന്തതം തട്ടുന്നുണ്ടു നൽക്കാരം വെളിച്ചവും.

പശ്ചാത്തപ്യവേ ഞാൻ സ്വപ്നയത്നത്താൽ; പോരാ,

പത്നിത്വമാണിപ്പൊഴുത്തുണ്ടാക്കിയ സമ്പത്തേങ്കിൽ

ഭർത്താവുമിത്രമേറ്റാക്കുന്നുണ്ടു—നൂൽമൂക—മിത്ര

ഭദ്രശബ്ദത്താലെങ്കൽത്തുകനു പ്രിയവാക്യം;

വെണ്ണുതൂണുകൾക്കൊക്കെ പൂഞ്ചിരിക്കൊണ്ടിടുന്നു;

മന്ദിയാതെന്നിയ്ക്കുണ്ടുമുട്ടപ്പുകുന്ന.

എന്റെ സൗഭാഗ്യമിഹ കൺപുകുപ്പിപ്പിലാക്കു—

മെന്റെയിച്ചെറുപ്പം സംശാന്തമസപത്നം.”

‘സപ്രയത്നത്താൽ പശ്ചാപ്തവിഭവ’കളായിത്തീരാനുള്ള ഈ സന്ദേശം നാട്ടിൽ പരക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നു സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കുന്നു. ‘മദിരാശി കടൽപ്പാർ’മെന്ന കവിതയിൽ വിധവകളെ സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടു കവി ഇങ്ങനെ പറയുന്നത്:

“ഭദ്രസഹോദരീമാരേ, ഗൃഹാപാന്ത-

രഥ്യതൻ ചൈദ്യതദീപങ്ങൾ പോലവേ

നോക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു, നിങ്ങൾതൻ

നേക്കു ജഗത്തിൻ പ്രബുദ്ധങ്ങൾ ദൃഷ്ടികൾ.”

പുരുഷമേധാവിത്വത്തിൽനിന്നു സ്ത്രീകളെ രക്ഷിക്കുന്ന മെങ്കിൽ, അവരെ സാമ്പത്തികമായ അടിമത്തത്തിൽ നിന്നു വിടുവിക്കണം; സാമൂഹ്യമായും രാഷ്ട്രീയമായും സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള അസമത്വം നീങ്ങണമെങ്കിൽ, സാമ്പത്തികമായി അവർ സമത്വം സ്ഥാപിക്കണം; പുരുഷൻ പുറത്തുപോയി പണിയെടുത്തു പണം സമ്പാദിക്കുകയും സ്ത്രീ വീട്ടുകാരിയായി ഇരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്തോളം സ്ത്രീ പുരുഷന്റെ അടിമയായിത്തന്നെ ഇരിക്കും എന്നു മാർക്സും എംഗൽസും പറഞ്ഞതാണ്. മഹാകവിയുടെ ഈ വരികൾ വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്കോർമ്മ വന്നത്, സ്വപതികളുടെ അസൂയാകലുഷിതമായ കണ്ണുകളിൽനിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടൊപ്പം, സ്വന്തമായി പ്രയത്നിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യമായി ജീവിക്കാൻ വയ്യാത്ത ഒരു സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയിൽനിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം കൂടി കിട്ടിയതുകൊണ്ടാണ്, ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനത്തിന്നു നിരാശയ്ക്കുപകരം ആശയം കൃതാർത്ഥതയും കൈവന്നത്. ഇങ്ങിനെ സ്വന്തമായി പ്രയത്നിക്കാൻ വേണ്ട

സൈനികവും പരിശീലനവും നൽകിയതിനാലാണ്, സോവിയറ്റ് റയുനിയൻ അവിടുത്തെ സ്ത്രീകളെയൊക്കെ മറ്റൊരു നാട്ടിലുമില്ലാത്തത്ര മനോഹര കൊണ്ടുവരാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ആ സ്ഥിതി വരുത്തുമ്പോൾ മാത്രമേ—പുരുഷനേപ്പെടുന്ന പ്രവൃത്തികളിലെല്ലാം സ്ത്രീക്കും പ്രവേശിക്കുവാൻ പറ്റൂ. മാത്രമേ—പുരുഷന്റെ മേധാവിത്വം അവസാനിക്കുകയുള്ളൂ; അപ്പോൾ മാത്രമേ നിസ്സന്ധവൈദ്യവും, സാധാരണയും മുതലായ അനാചാരങ്ങളിൽനിന്നും, സ്ത്രീകളെ തല്ലുകയും ശകാരിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്ന പുരുഷന്മാരുടെ പതിവിൽനിന്നും, സ്ത്രീകളെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കാതെ പിന്നണിയിൽ നില്ക്കുന്ന സാമൂഹ്യകൃമത്തിൽനിന്നും അവർക്ക് രക്ഷ കിട്ടുകയുള്ളൂ.

അങ്ങിനെ സ്ത്രീകളെയൊക്കെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനുള്ള ആഹ്വാനം നൽകുന്ന ഈ പുസ്തകം വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ അവസരം ലഭിച്ചതിൽ എനിക്ക് വളരെയധികം സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ ആഹ്വാനം നാട്ടിലാകെ പ്രചരിപ്പിക്കാൻ വായനക്കാർക്കും സന്തോഷമുണ്ടാവുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യവും സാംസ്കാരികവുമായ നില നന്നാക്കിത്തീർക്കാൻ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മഹിളാസംഘങ്ങളിലെ പ്രവർത്തകർക്കും ഈ പുസ്തകം ധാരാളം പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന് എനിക്ക് ഉറപ്പുണ്ട്.

കോഴിക്കോട്, } ഇ. എം. ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്.
9.4.44 }

1. സൂക്തി

(കേക)

ഗംഭീരവിശാലാത്മാ -

വംബോധി, വീണ്ടും

പിമ്പോട്ടു പിടിച്ചുത്തും

വേലയെക്കനിയിപ്പാൻ

കമ്പമാന്തമിതും

കൊണ്ടുവന്നുപടയായ്

മുമ്പിൽവെച്ചു, വളരെ

കാല്പന വീണ്ടുതന്നു.

മോടിയിലുപരിസ്ഥർ

താരങ്ങൾ തങ്കപ്പുവ

മുടിപ്പു കറുത്തിരു -

ണ്ടുള്ള മാത്രിയെപ്പോലും;

അത്രയുമധോഗതി

പററിയ പകലോനെ -

യുദ്ധമിച്ചുതളവാ -

നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ വേണം -

നാരിയാൽ പരതത്തൻ

പുരുഷനവളിൽത്താൻ

പാരതന്ത്ര്യത്തെച്ചമ -

ത്തീടുന്നു ശാസ്ത്രോക്തത്താൽ.

ഉല്പന്നമേറും തങ്ങൾ -

കൈനാക്കിവെപ്പാനാശ -

യുറക്കൊണ്ട നരന്മാർതൻ
 നാരായത്തലപ്പകൾ
 ശുഷ്കമാം പനയോല-
 യോടെന്നു മന്ത്രിച്ചാല,-
 മിക്കണ്ട പാരിന്നെല്ലാ-
 മുറതാങ്ങുബലുതാൻ!
 എങ്ങിനെ ശരിയ്ക്കേത്തും
 ജീവിതഭാരം നര-
 നി,ങ്ങൊരു നതമാം തോൾ
 തുണപ്പാനില്ലെന്നാകിൽ?
 ശ്രേഷ്ഠയാം ശ്രീമാതേര-
 നാൾ വാഴും, തനിയ്ക്കൊരു
 കൂട്ടുകാരിയാം സ്രീയെ-
 കാണാത്ത ഭവനത്തിൽ?
 പുനിലാവിനു നിറ-
 മെത്രകണ്ടുണ്ടാം, പ്രേമ-
 പൂണ്ണമാം പുരസ്സിതൻ
 പുഞ്ചിരി പേരാത്തേടം?
 കാന്തിയും കലകളും
 പുഷ്പിയും സന്തുഷ്ടിയും
 ശാന്തിയുമെല്ലാം ദേവ-
 ഭാഷയിൽ സ്രീശബ്ദങ്ങൾ.
 ആദിമപ്രകൃതിയും
 സ്രീതപമേ വഹിക്കുന്നു;
 സ്രീതന്നേ പരാശക്തി;
 സത്തയും ചിത്തം സ്രീതാൻ!

— * —

2. ഒരു വിരപതി

(കൃഷ്ണഗാഥാരീതി)

സച്ചിത്രവസ്തുക്കൾകൊണ്ടുകാണുവാനു പു-
മച്ചിന്നകത്തൊരു മഞ്ചം ചാരി,
എന്തോ വിചാരത്താൽ സ്പഷ്ടയായ് മേവുന്നു.
ചെന്നൊണ്ടിവായ് ചലരാളൊരുത്തി;
ശീമയിൽപ്പേർകേട്ട ശിലീകൾ തീത്തൊരു
കോമളതങ്കപ്പെൺപാവപോലെ.
കാർകലംപോലെ കറുത്തു മിനുത്തുള്ള
വാർകഴൽ പിന്നിലലിഞ്ഞുതീർന്നും;
നീലാളകാവൃതമാകിയ നിമ്ബം-
ഫാലഭേശത്തൊരു മഞ്ചം പാഞ്ഞും;
നീണ്ടിടംപെട്ടതിഭംഗിയും ദീപ്തിയും
പൂണ്ടനേത്രങ്ങൾ കുറച്ചുടഞ്ഞും;
കണ്ണാടി ചെമ്പട്ടിൽ വെച്ചുപോലോ,മന-
ഗ്ഗണ്ഡം കരത്തളിർതന്നിൽച്ചാഞ്ഞും;
നീളമുള്ളനതമാറണിപ്പുഞ്ചേല
തോളത്തുനിന്നിടംകൈമേൽ വീണ്ടും;
തന്നന്തികത്തിലായ്,ശുക്ലപക്ഷത്തിലെ--
ചിന്നപ്പുന്തികൾപോലുള്ളൊരുണി,
ആടുക പാടുക മുമ്പാകമോരോരേ,
കാട്ടു കാട്ടുന്നതും കണ്ടിടാതെ,

ശുദ്ധനിലത്തിരുന്നിടുകയാണിവ -
 ജിത്തരണിയിൽ ചിന്തയെന്നോ?
 അമ്മതൻ ദഃഖത്തിൽപ്പുകുകൊണ്ടിടുന്നി -
 ലമ്മകൻ ക്രിയാസൈകതാനൻ:
 ചിന്താപരിക്ലേശമെന്തുള്ള ബാലകൻ?
 ഹന്ത, നൽസ്വർഗ്ഗം താൻ ബാലുകാലം!

ചൈതലവനിനി യൌവ്വനമാകുമ്പോ -
 ഭേദതൊരു രൂപത്തെപ്പൂണ്ടിടമോ,
 ആ രൂപമൊത്തൊരു പുരുഷനപ്പൊഴാ -
 ച്ചാരവാം മച്ചിൽക്കടന്നു വന്നാൻ.
 അക്ഷണം തൻകളിപ്പാട്ടുണ്ടിട്ടെറി -
 ണ്തക്ഷമനാകിയ കൊച്ചുബാലൻ.
 'അഹ്ഹാഹ്ഹാ' എന്നേവമസ്സഷ്ടവണ്ണമായ്
 സ്വപ്നാമൃതോപമം കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടു
 പാഞ്ഞുചെന്നു വന്ന ധന്യന്റെ ജാനക -
 ഭാഞ്ഞുപുണർന്നിളം കൈകളാൽ.
 ആയാളോ, കഞ്ഞിനെയാശു കനിഞ്ഞെടു -
 ത്തായാമമേറിയ തന്മാൽത്തിൽ,
 മൂലം മതിയ്ക്കാവല്ലാത്തൊരു മാണിക്യ -
 മാല്യത്തെപ്പോലവേ ചേർത്തു ചാത്തി,
 ആയിളംചെഞ്ചോരിവായ്ക്കുലർതന്നിലോ -
 രായിരം പ്രാവശ്യമുമ്പെച്ചാൻ.
 കുട്ടിതൻ കൊഞ്ചലാൽ തെട്ടിയുന്നെന്തി -
 നട്ടിലെഴുന്നോറ മംഗളാംഗി,

കുട്ടിപ്പൊങ്കാപ്പിട്ട കൈകളാൽ കാർക്കുൽ
 കെട്ടിയൊരുമട്ടൊതുക്കി വെക്കും
 സന്തതപ്രേമാർദ്രപ്പഞ്ചിരികൊണ്ടു ത-
 ന്നന്തർഗ്ഗാഹതിമിശ്നഗ്ദ്ധ്യമേകീ.
 യുദ്ധയാത്രോചിതമാകിയ വേഷത്തിൽ
 ബുദ്ധ്യാവെക്കണ്ടൊരു മാത്രയിൽത്താൻ
 അത്തൽവിട്ടാശ്വാസമുൾച്ചേർന്നു മാതിരി-
 യ്ക്കുത്തനപിയാർക്കു തെളിഞ്ഞു വെളിച്ചം.
 നന്ദനത്തങ്കത്തെ ലാളിച്ചുകൊണ്ടു ത-
 ന്നന്ദിരലക്ഷ്മിതൻ ചാരത്തെത്തി,
 സുന്ദരനും യുവാവായവരും തോളിൽ
 മന്ദമായ് കൈവെച്ചു നിന്നു ചൊന്നാൻ:—
 “എന്തിരിപ്പാണിഹ ഞാൻ കണ്ടതോമനേ,
 എന്തിനൂ ഭീരുവായിത്തീരുവാൻ നീ?
 ആണങ്ങൾ വീട്ടിലടച്ചിരിയ്ക്കുന്നതി-
 ന്നാണോ, കനത്ത കൈ തന്നതീശൻ?
 മാതൃഭൂമിയ്ക്കരിബാധ വരുമ്പോഴു-
 മേതു മനങ്ങാതിരിയ്ക്കാമെങ്കിൽ,
 അത്രയും കാലം ഞാനെന്നതിനു ചെന്നുപോ-
 ന്നസ്മൃക്കളരിയശുദ്ധമാക്കി?
 യുദ്ധമെന്നുള്ളൊരു ശബ്ദമേ ഞങ്ങൾക്കു
 മുഖമധരമാം ഗാനമത്രേ;
 പോരിതോ, സാമാന്യപ്പോരൊന്നുമല്ലല്ലോ;
 ശൂരക്കീതിൽപ്പരമെന്തു വേണ്ടു?”

ചൊല്ലിലെല്ലെയും തികച്ചുമപ്പോരാളി-
 ള്ളുള്ളിലുണ്ടായിരുന്നില്ലനേരം:
 തെല്ലൊരു തൊണ്ടയിടച്ചു, യമക്കിലും
 നില്ലാത, തിൽ വെളിപ്പെട്ടിരുന്നു;
 പോരെങ്കിൽ, കട്ടാ, ഞാൻ പോയിവരട്ടെ'യെ-
 ന്നാ, രോമൽപ്പുത്രനോടായൊടുവിൽ
 യാത്രചൊന്നപ്പൊഴാക്കലുന്ത കൈലേസ്സാൽ.
 നേത്രം തുടയ്ക്കുക വേണ്ടിവന്നു!
 ആഹവമുത്സവമാണവന്നാ, യതിൽ-

സ്നാനസശീലനമാണെന്നാലും
 എങ്ങിനെ വിട്ടവൻ പോക, മീ പ്രാണനാ-
 മംഗനയാളെയും കഞ്ഞിനേയും?
 'ഞാനുമുണ്ടുച്ഛനോടൊപ്പമെന്നാൻ നരം-
 തേനററ ഭാഷയിൽ ബാലനപ്പോൾ;
 'പോവാമെൻ പൈതൽക്കും തെല്ലു കഴിഞ്ഞാലെ;-
 ന്നാ, വധു കഞ്ഞിൻ പുറം തലോടി,
 പ്രേമവും പ്രേതശിര്യം തേടിയ ഭാഷയിൽ...
 തുളുമധു തുകിനാൾ പ്രാണേശങ്കൽ: -
 'പോർകളിൽ പ്രോത്സാഹശാലിയാമെൻനാഥൻ
 പോകുന്നതോത്തല്ല മാഴ്കിനേൻ ഞാൻ
 പോകാതിരുന്നാലോ എന്നായിരുന്നു മേ
 ശോകവും ഭീതിയും ശോഭനാത്മൻ!
 'ആവതില്ലാത്തൊരിപ്പിഞ്ചുകിടാവു, മീ-
 പ്ലാചമാം സ്രീയമെൻ വിപ്രയോഗം

എങ്ങിനെ ഹാ ഹാ പൊരുത്തീട്'മെന്നായി
 ഞങ്ങളിലേറിയ വാത്സല്യത്താൽ
 ആയുധം കൈക്കൊണ്ടീലിപ്പോൾ ഭവാനെങ്കി-
 ലാ,യതിൻ ഹേതു ഞാനാകുമല്ലോ.
 ഭർത്താവിൻ കർത്തവ്യനിഷ്ഠയ്ക്കു വിപ്ലവമായ്
 വർത്തിയ്ക്കും ഭായ്യു താൻ ഭായ്യുയാമോ!
 വേളിയ്ക്കു ശേഷമിതേവരെ നാമൊരു
 നാളിലും വേർപെട്ടിട്ടില്ലെന്നാലും,
 വല്ലഭ, തെല്ലനാളേയ്ക്കോ വിധോഗം ഞാൻ
 വല്ലഭാഷയ്ക്കും സഹിച്ചുകൊള്ളാം
 എന്നാൽ ഏവാനുടെ വീരപ്രശസ്തിയ്ക്കി-
 ന്നൊന്നാമതായ് വല്ല മാലിന്യവും
 വന്നുപോയെങ്കിലെന്നിയ്ക്കു സഹിയ്ക്കാവ-
 ല്ലെന്നു,മെൻജീവിതസംസ്ഥമേ!
 ആകയാൽ വൈരജയത്തിനായ് നിശ്ശങ്കം
 പോക; തേ മംഗളമാക മാഗ്ഗ്ം!"
 ധീരപ്രശാന്തമായിങ്ങിനെ തൻപ്രിയ-
 ദാരങ്ങൾചൊല്ലുമുദാരവാക്യം
 ശ്രോത്രപുടം വഴിയ്ക്കുപ്പടയാളിതൻ
 ഗാത്രത്തിലെങ്ങുമുറപ്പുക്ക ഗാഢം
 ചോരക്കുഴൽകൾക്കു ചൂട്ടു പിടിപ്പിച്ചി-
 ട്ടോരോ തൈരമ്പിനും വേറെ വേറെ
 നൂതനമായൊരു കെല്ലേകീ, ദിവ്യമാ-
 മേതോ രസായനമെന്നപോലെ.

തൻകരൾക്കേതാനമിണ്ടലുണ്ടായിരു -
 നെങ്കിലതുമുടൻ വിട്ടുമാറി;
 നേരൂതാരങ്ങളിൽ മുന്പത്തേക്കാളേറെ
 ക്ഷാത്രതേജസ്സും സമുജ്ജ്വലിച്ചു
 ‘ഉത്തമശ്രീമണേ, മാപ്പുതരണമെ -
 നസ്ഥാനശങ്കയ്ക്കൊന്നാത്തഹംഷം
 കൊണ്ടാടിപ്പതാിയെക്കോമളഭോദ്ദണ്ഡം -
 കൊണ്ടാത്തു പുല്ലിപ്പറഞ്ഞു കാന്തൻ:
 “ധീരഗൃഹിണിയ്ക്കു ചേന്തേ ചൊല്ലി നീ:
 ഓരവാന്മാരിലാരെന്നോടൊപ്പം?
 എന്നാലിറങ്ങിവരട്ടെ ഞാൻ, കുട്ടിയെ
 നന്നായ് മനം വെച്ചു നോക്കേണമേ!”
 വല്ലഭാശ്ലേഷസുഖാൽക്കണക്കുകൾ
 തെല്ലടഞ്ഞസ്സാലുപി നന്മ നേർന്നാൾ:
 ‘ഒഴുതെഴുതിക്കുറിച്ചും ശിഷ്ടരേ രക്ഷിച്ചും
 വിഷുപമൊക്കെപ്പൂരിയ്ക്കുമീശൻ
 ക്ഷത്രധർമ്മസ്ഥനാമെൻ പ്രാണനാഥൻ
 നിത്യവും പിൻതുണയായ് വരട്ടേ!
 ഓഷ്ഠരക്തതൃഷ്ണൾ സാധിച്ചുമേല്ക്കുമേൽ
 മുഷ്ണരമാറലർ വൻപടയിൽ
 ഉൽക്കടാഭോപമായ് തത്തരിക്കളിയ്ക്കട്ടേ
 തപൽക്കരവാളിടിവാളുപോലെ!”

“സ്വപ്നനും മാറാത്തലയ്ക്കു ചവിട്ടാൻ പോ -
 മപ്പന്റെ തുകാൽ വണങ്ങു കുഞ്ഞേ!”

പൈതലപ്പൊത്തിയ ചൊല്ലേ, മനസ്സിനി-
 യാർതൻ മിഴികളിൽനിന്നു താനേ
 വീണുപോയ", ഹാ, രണ്ടു വെൺപള്ളുരുണി
 ചേണററ ഭർത്താവിൻ ചേവടിയിൽ!

-- * --

3 രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത

(കേക)

“ആയുപ—ക്ഷമിച്ചാലു—

മെന്നവിവേകം: ഹാ ഹാ,
സൂയ്നെത്തൊടുവാൻ കൈ

നീട്ടിപ്പോയ് നിശീമിനി!

അങ്ങയോടുള്ളീ ശ്രേഷ്ഠ—

സംബുദ്ധിയാകമതു—

തെങ്ങിനെ, യൊരു ഭാഗ്യം
കെട്ട നാവിനു കിട്ടും?

ഞാനൊരു കൃഷീവല—

കന്യക;—യവിടന്നോ,

സ്ഥാനമാനാഭിഗുണം

ചേൻ നാഗരീകാഗ്രന്ധൻ;

താവകതാരുണ്യമാം

നന്ദനപ്പങ്കാവിലാ—

ദേവകാമിനിയാൾ താൻ

സൈപരമായ് ക്രീഡിക്കട്ടേ;

എനിക്കു, സുചിരം തപൽ

സന്നിധ്യവിശുദ്ധമെൻ—

ജനകനുടെ തോപ്പേ

വിശ്രമം നല്കിക്കൊള്ളും!

ഇതേതാപിലൊരു കാമം -
 ദേവനെപ്പോലു നാമു മേ
 പ്രത്യക്ഷനാക്കിത്തന്ന
 പിലാവിൻതറയിന്മേൽ,
 തൽപ്പദമുഴുതെപക -
 സാക്ഷിയാം ചെരിപ്പിൻ പാ -
 ടിപ്പൊഴും ലസിപ്പതു -
 ളെന്നുരാധനത്തിന്നായ്.
 'നിങ്ങരെന്നാരാമശ്രീ -
 തൻകളിപ്പൊൻപന്തിതെ' -
 നി, ആവെച്ചൊരുനാളെ -
 തോന്നിനൊരു വാഴ്ന്നി,
 അച്ചൊരനാരങ്ങയാ -
 മെൻചെറുകാണിക്കയെ
 സ്വപ്നമാം കരതാരാൽ
 മട്ടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു
 സംകൃതസ്തിതനായി -
 ദ്രവിടുന്നു,ൽക്കമ്പത്താ -
 ലാകലമാമെന്നാറ -
 ത്താഴ്ന്നിയ തെളിനോട്ടം -
 'സന്നതശിരസ്സായ' നീ
 ലജ്ജയെക്കനിയിൽ
 കെ,നുള്ള നിരക്ഷര -
 ശാസനക്കുറിമാനം.

ഏതൊരുള്ളറയേയും

താക്കും മണിത്താക്കോൽ - -

പുതരാഗത്തെക്കോരി -

പ്പകരും ശംഖപ്രാന്തം -

എന്നെന്നമുദ്രോമാഞ്ച -

ഭക്തിബാഷ്പയ്ഃ ധ്യാനി -

യ്ക്കുന്നതിന്നനുഭവ -

മെന്നിഷ്ട നല്ലേണമേ!

ഒരുനാളസാമാന്യ -

മോടിയോടിത്തോട്ടത്തിൽ -

ത്തരുണവസന്തംപോ -

ലാഗാനായ ഭവാൻ,

സാന്ധ്യസൂര്യൻ നിറം -

കൂട്ടിയ കവിരത്നത്തിൻ -

സാഗ്രകാന്തിയാലെൻകൻ -

മയക്കി നില്ക്കുംനേരം,

കലശത്തഴമ്പേന്തു -

മിക്കൈകളക്കണ്ണത്തി -

ലിലഞ്ഞിപ്പുമാലയോ -

നിടുവിച്ചില്ലേ മന്ദം;

പ്രേമചാപലമിതു

മാമക'മതിങ്കൽത്താൻ

കോമളളജാമാല്യം

ചാത്തിന സുഭഗയെ

നമ്മുടെ കർമ്മങ്ങൾ..
 ഏതൊരു മനസ്സിലും -
 സമാധാനം സദാ
 സമാധാനം വരുത്താല്ലേ!
 താവകശാന്തിയാൽ -
 ധന്യനാകുമല്ലോ
 പാവനപരിമള -
 മൊഴിയുടെ കൂടിപ്പാൻ
 വന്നുപേരുമാറുണ്ടു
 നാമത്തോറും കിതച്ചുകൊ-
 ണ്ടിന്നിലത്തന്നിടത്തിൽ
 ഞങ്ങളുടെ; ഞാൻ മറെറൊരളം?
 'ഞാനിട്ട ലഘുമാല -
 മെല്ലെ വാടിപ്പോയി;
 ഗാനമേരില്ലേവി -
 യപ്പിച്ച മാലയൊന്നും;
 ആയതിൻപുണ്യസ്ഥ -
 മങ്ങ പോയ് നേട്ടു കാറ്റേ,
 നീയിങ്ങെൻ നെടുവീപ്പാൽ -
 തെക്കുനാവതിൻമുന്നേ!"
 അന്നേതെ നക്ഷത്രം താ -
 നിയന്തരീക്ഷത്തിങ്കൽ
 വന്നുചിരിച്ചു, പാഴിൽ -
 ചെവി പാർത്തുതന്നു:

കേരളപ്പോക്ക് മുരളികാ -

ഗീതമാം കളിവാക്കാൽ

തോപ്പിതു 'വൃന്ദാവന' -

മാക്കിയോനിങ്ങില്ലല്ലോ!

ഈ വൃന്ദാവനമിന്നു

ശൂന്യമായ് പോയാലേന്തു?

താവകീനയാം 'രാധ'

പൂണ്ണകാമയരേതന്നേ:

അപ്പൊണ്ണച്ചകളപ്പു -

മാലയോടൊത്തത്തോളി -

ലപ്പണം ചെല്ലാളല്ലോ

തന്റെ ജീവിതഭാരം!

എന്നുടെ സർവ്വസ്വമാ -

യുള്ളതാമവിടുത്തെ -

പ്പൊന്നുമെയ്യത്തനപിഴു

വശമായ് ചൂമഞ്ഞപ്പോരം

എൻപ്രിയതാതന്നുണ്ടായ്

വേണ്ടൊത്തൊരാൾക്കു -

യെങ്ങിനെവെടിയും ഞാ -

നെന്നെൻ ജീവനെ സ്വാമിൻ?

താദൃശസൗഭാഗ്യയാം

ഭാഗ്യയായ് ചേൺ ഭവാ -

നേതൊരു ഭവനത്തെ

ശ്ലോഭനമാക്കീടുന്നു?

ഈ ലോകത്തൊരു കോണിൽ -

ജീവിച്ചാൽ കൃതാത്മൻ ഞാൻ;

ലാലസിക്കൂട്ടേ ശാന്തും

നിങ്ങൾതൻ ഗുഹാശ്രമം!"

-- * --

4. ജാതിപ്രാഭവം

(കേക)

ഭൈരവന്നഴകില്ലാ,
പണമില്ല, റിവില്ലാ,
ചോരെങ്കിലവനൊരു
ഹീനവണ്ണനമത്രേ;
ഏങ്ങിനെയവകല -
ഗ്ലേഴരി - മേന്മയും സ്വത്തും -
തിങ്ങിന തറവാട്ടിൽ -
ജ്ജനിച്ചവളന്നവരും -
ബലരാഗയായ്ത്തീർന്നു
സുന്ദരി - പഠിപ്പുള്ളോരും?
ഉത്തരമിപ്പോൾത്തീ -
നവളം കണ്ടിട്ടില്ല!
ഏറ്റവും കുറഞ്ഞിരു -
ണ്ടിരുന്നു, കാര്യം വൈലു -
മോറപോരുമാത്തോട്ട -
പ്പണിക്കാരൻതൻ ഗാത്രം;
അക്കരിക്കട്ടയേയും
വൻവൈരമണിയാക്കി,
മയ്യണ്ണാളുടെ മന -
ശ്ശിലസംസ്കാരം ക്രമാൽ

സരസ് കാർമ്മേഘത്തോ -

ടിണങ്ങി വെള്ളിൽപ്പിട -

യിരുളിൻ പിമ്പേ നട -

കൊറുകയായ് ദീപോദ്ദീപി!

ഒരുനാളിസ്സംസാരം

പരക്കെക്കേട്ടുകൊണ്ടാ -

ണ,രുണൻ തെളിഞ്ഞു തേർ

വന്നതുവർകോൻദികിൽ:—

‘ദൈവൻ വശീകര -

ണൗഷധപ്രയോഗത്താൽ -

ഗ്ലൗരിയെഗ്ഗുഡം രാവിൽ -

ക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കുളഞ്ഞുപോൽ.’

എങ്കിലുമയന്നാളി -

കൊറുകതാൻ ചെയ്തു സൂയ് -

നെന്തിതു, ജാതിഭംഗം -

മവിടെയ്ക്കുഗണ്യമോ!

തിരഞ്ഞു പലേടത്തും

ഗൗരീതൻ ഭവനക്കാർ;

തിരിയേ ലഭിച്ചിലാ

പോയ്പ്പോയ കലമാനം;

ലജ്ജയും വ്യസനവും -

മവരിലരിശത്തെ -

യജ്ജലിപ്പിച്ചു,പ്പെണ്ണിൻ

നാമമേ നഞ്ഞെന്നാക്കീ;

അസ്വതന്ത്രയാം നാരി-
 യാണെങ്ങും തീർത്ത മതി-
 ലത്രയും ചാടിക്കട-
 ന്നാലതു സഹിയ്ക്കാമോ
 ജ്ഞാതിവഗ്ഗ്തെപ്പെടി-
 ചുകലത്തൊരേടം പോയ്
 പ്രീതരായ്ക്കുകൊണ്ടാർ
 ഗൗരവീഭൈരവരെ;-ന്നാൽ,
 അതുലോത്സവമാകും
 വസന്തം രണ്ടാമത-
 പ്പുതുഭവതിമാർതൻ
 പാപ്പിടത്തണഞ്ഞീലാ:
 ആണ്ടെത്തുന്നതിനുനേ,
 കടന്നക്കടിലിനെ-
 തതീണ്ടുവാൻതുടങ്ങി ഹാ,
 ഭിക്ഷ;-മതോടൊപ്പം
 ആത്മശയ്യയിലുമായ്
 ഭൈരവൻ; ചാവം ഗൗരവീ
 വൈദ്യനോ വയററിനോ
 വല്ലഭം കൊടുക്കേണ്ട!
 ഓരിദ്യുമവളുടെ
 കൃത്രിമ വിഭൂഷക-
 ജോരോന്നായ് ചില
 നാളാലഗ്നിച്ചുകഴികയാൽ,

കടുവിൽസ്സഹജമാം
 ഭ്രഷണം—സത്വൈരനന്ദം—
 കടുവാ കണക്കിനെ
 നിന്നു തിന്നുകയായി!
 തന്നുടെ ശരീരത്തെ—
 പ്രോലുപ്തപസുപിനി—
 യനപഥം പ്രേമാഗ്നിസ്തേ
 ഹവിസ്സായ്സ്സമപ്തിച്ചാരം;
 വിലസത്താരുണ്യമാ—
 യിരുന്ന പുമെയ്യതു
 തൊലിയിൽ പൊതിഞ്ഞുളളോ—
 രസ്ഥിക്ലടമായ്ത്തീർന്നു!
 ഉച്ചമാമവസ്ഥയിൽ—
 പ്ലവനംഗൈശ്വരിയെയും
 പിച്ഛതെണ്ടിച്ചു ജാതി—
 ഹാദമെന്നേ വേണ്ടൂ!
 ജാതി—ഹാ, നരകത്തിൽ—
 നിന്നു പൊങ്ങിയ ശബ്ദം
 പാർതിനാം പിശാചിന്റെ—
 യേട്ടിലെ രണ്ടക്ഷരം!
 അയൽവീടൊരോന്നിലു—
 മിരന്നു കഴിഞ്ഞതാൻ,
 ഭയതൻ തവിടുമി—
 ലുബ്ധനിക്കിട്ടാനെന്നായ്

അതിനാലഗതിയാ -

മവരതൻ പിച്ചുപ്പാള -

യ്ക്കകലേയ്ക്കകലേയ്ക്ക

നീളേണ്ടതായും വന്നു.

പട്ടിണിക്കുഴിയിങ്കൽ -

പ്പതിച്ചു കണ്ണും വിള -

ഞൊട്ടിയ കവിള,മെ -

ല്ലന്തിനില്ലൊരു നെഞ്ഞും,

ഓരിദ്രാഗലയുമ -

രേഖകൾപോലേ, കാരറിൽ

പ്പാറിന ചകിരിനേർ -

ക്കേശത്തുസ്സുകളുമായ്,

പാഴ്ക്കീറത്തുണിയുടു -

ത്തി,ടർ തേടീടും തേഞ്ഞ

കാൽകളാലിഴഞ്ഞെ,തോ

സാധുവാം പിച്ചുക്കാരി

ഒരുനാൾ ഗൌരീജന -

ഗൃഹത്തിൻമുറ്റത്തെത്തീ,

പെരുതാമാ വീടൊന്നു

ഞെട്ടിപ്പോയടിയോളം:

ആരിതാ? - ചാടിപ്പോയ

ചേട്ടയോ - തറവാട്ടിൻ

ചേരിനും പെരുമയ്ക്കും

പരിക്കു തട്ടിച്ചവർ -

ആട്ടിയോടിപ്പിൻ ചിക്കെ -
 നാങ്ങളുമാരേ; കരം -
 നീട്ടിടായ്ക്കുനകമ്പ -
 യെങ്ങോ പോയലിയട്ടേ;
 ഭൃഷ്ടിനെക്കണ്ണീർകൊണ്ടു
 നനച്ചു വളക്കുയോ!
 ഭൃഷ്ടിയുമടച്ചല്ല
 മേവുനു പുരോഹിതൻ!

---*---

5. ഒടുക്കത്തെക്കുറിപ്പ്

(കേക)

സുപ്രദിപത്തെക്കുറിപ്പ് -

ചേന്തിനാളുഷസ്സേ; - നാൽ
തൽപ്പരോഭാഗത്തൊരു

വീടിതാ, തമസ്സിൽത്താൻ:
'ഭാമ'യിന്നുണന്നിട്ടി -

ല്ലോ; - മനേ, എഴുന്നേൽക്കൂ;
തുമിഴി തുറക്ക നീ; -

യിപ്പൊഴുമുറക്കമോ?'
മാതാവിൻവീളിയ്ക്കതിൻ

മാറൊലിമാത്രം കേൾക്കായ്;
മാന്തളിർച്ചൊടിയിരു

മൗനമുദ്രിതം, ശാന്തം!
മഞ്ഞുപോലിരിയ്ക്കുന്നു

മഞ്ജുമെയ്യല്ലാ; മയ്യോ,
കുഞ്ഞേ, നീ ചതിച്ചിതോ!

കുറിയററല്ലോ വംശം!

എന്തെന്തിത, കാലത്തി -

പ്പൊൻവള്ളിയൊടു ചേർച്ച -
യെങ്ങിനെ വെടിഞ്ഞുപോയ്
പ്രാണമാരുത, ഭവാന!

മലൻകിടക്കുമീ

മങ്കുതൻ മുഖത്തക -

മലരിലൊരു നീല -

പ്ലായയുണ്ടെഴിക്കാഞ്ഞു;

ഭീകരമേതു വിഷം

തേപ്പിച്ചു കരിയിതു?

ലോകമേ, നിൻഭിത്തിമേ -

ലിച്ചളി മായാത്തൊന്നാം!

മൃത്യുവിൽക്കേറി സ്വപ്നം

പുകതാൻ ചെയ്തു ഭാരം:

മർത്യലോകത്തിൻ കൂപ്പ -

യെങ്ങെ? - ഞീ മണിപ്പേരും?

ഭർത്താവിൻ വചസ്സിൽനി -

ന്നെള്ളിട ചലിയാതീ -

യുത്തമവധൂടി തൽ -

ഗാന്ധർവ്വവിവാഹത്തെ

ശുദ്ധവിശ്വാസപ്പട്ടിൽ -

പ്പൊതിഞ്ഞ സൂക്ഷിച്ചാളും -

ക്ഷുദ്രനോ - നരകമേ,

നിനക്കും കയ്യുമവൻ!

വെൺകടലാസ്സിൻ ചുരു -

ളൊന്നതാ, സുനീലാഗ്ര -

ക്കൊങ്കളുരുത്തിങ്ങിയ

റൊക്കിതൻ നടുക്കെട്ടിൽ;

പാർപ്പത്തിൽക്കഴഞ്ഞു വീ-
 ണീടിന മുഴുവായി-
 പ്ലാണിതാൻ കുറിച്ചതാ-
 ണീയന്യുക്കുറിമാനം.
 തപ്തബാഷ്പമേ, തെല്ലൊ-
 നടുങ്ങി നിന്നാലും നീ;
 തനപിതന്നെഴുത്തിലെ-
 നെന്തെ നോക്കട്ടേ ഞങ്ങൾ:—
 “പ്രാണേശ, -തരംകെട്ട
 ഭാമതൻ വിളിയിതു
 ചേണേറും ഭവാനെയി-
 ഞവമാനിയ്ക്കാ മേലിൽ!
 കൈക്കൊൾകീയനാഥത-
 നന്തിമനമസ്സാരം!
 ചേർക്കു തേ സംതൃപ്തിയെ-
 പ്പുതിയ ഗൃഹാശ്രമം!
 എൻപ്രിയാവരജ ധീ
 സുഭദ്ര: തവ കാന്ത-
 നെൻറയീ വയറിലെ-
 പ്പൈതലിൻ പിതാവത്രേ;
 എന്തിതിൽഞെറ്റാലീര-
 നും? -ഗനമാരെ സ്വൈരം
 ഹന്ത, കൈക്കൊള്ളാം, തള്ളാം;
 സ്വതന്ത്രനല്ലോ പുമാൻ.

ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ ഗതി
 വന്നുകൊല്ലേ ഗുണ -
 ശ്രേഷ്ഠയാം നിനക്കെന്നെ
 നേരുനേൻ വരാകി ഞാൻ!
 എന്നമ്മേ, കലടയ -
 ലിമ്മകൾ, സഹജരേ,
 ധന്യമാം യുഷ്തൽക്കലം
 കെടുത്തോളല്ലിപ്പൊങ്ങൾ!
 ഒപ്പോരാൽപ്പരിക്കേറ
 തീവ്രനോവേത്തും ഏത്തി -
 നത്തുതെഴുപ്പയമുണ്ടു
 വിശ്വവൈദ്യനാൽ സ്പഷ്ടം
 അതിതാ, സമ്പാദിച്ചേൻ!
 വിഷമേ, ഹാ, നീ സാക്ഷാ -
 ലമൃതാണി, ടിവെന്തീ
 ലോകരന്ധ്രമാ ചൊന്നാൽ? -
 ഭാമയെ—പ്രണയാഭി -
 രാമയെ—ചുതിച്ചോനേ,
 കാമിയാം നിന്നാൽ തൃക്ക -
 യാസ്തരാം സുഭദ്രയം:
 ഇന്നു നീ വേട്ട വധു
 ഭൃണഹതകളോ, എ -
 നെന്നമേ തുജിതാവ -
 ല്ലാത്ത പതികളത്രേ!

—*—

6. ബഹിഷ്കൃതമായ അന്തർജനം

(കേക)

“മിത്യാപവാദോത്താപം
പ്രേരിപ്പിയില്ല, മാത്മ-
ഹത്യയിൽ നിന്നു നന്നെ-
പ്പിന്മാറ്റി പാപഭയം.
മാനുഷിയൊരുവരും ഞാൻ;
സ്വപുനം തുജിച്ചാലും,
സ്ഥാനമൊന്നെന്നിയില്ല-
ണ്ടീശന്റെ ഭുവനത്തിൽ.
ആ മറക്കട തല്ലി-
പ്പൊളിച്ചു കളഞ്ഞൊരു
നാറുമുതൽ നേരേതന്നെ
കാണുണ്ടുലകം ഞാൻ;
പാണന്റെ പന്തയോല-
ക്കൈത്തൊഴിലിനിമേൽ മേ
പാരമേശ്വരശില്പം
കാണുവൻ തടവാകാ!
നിത്യമൊരോലമാ
പോരുമേ രക്ഷിപ്പാൻ പോ-
ലി, ത്രയം വിലകെട്ട
ചരക്കോ പാതിവൃത്യം!

ആരെയും കാണാമെന്നി-
 യ്ക്കെ, നെയ്യുംകാണാമാക്കും;
 പാരിലെയൊരാളായ് ഞാൻ
 സ്വഗൃഹബഹിഷ്കാരാൽ.
 ഹാ, മത്സോദരിമാർതൻ
 കഥയെന്തെ, സാധുക്കൾ
 സോമസൂയ്ക്കുരെപ്പേലും
 ശരിയ്ക്കു കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?
 ആകാശതലം മീതേ
 പരന്നുകിടപ്പുള്ള-
 താക്കുതാനറിയാമ-
 പ്പഞ്ചരക്കിളികളിൽ?
 തള്ള വാലാട്ടമിട-
 മലകം പൂച്ചുക്കട്ടി-
 യ്ക്കില്ലത്തിൻ പടിഞ്ഞാററി
 നന്നുരിമടവാക്കു!
 പ്രകൃതിയുടെ വക്ത്രാ-
 വരണത്തെയുമൊട്ടൊ-
 ട്കററീടുന്ന കാല-
 ഭേദവാനുടെ ഹസ്തം;
 നമ്മളോ, നരരിൽനി-
 ന്നൊളിഞ്ഞുനില്പാൻ മുഴു-
 ക്കന്മാര കനപ്പിച്ചു
 വീപ്പമട്ടിപ്പോംവണ്ണം.

ലോകദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു
 ചുറ്റുവാണെ, ന്നാണാവോ.
 ഹീകരമായിട്ടൊന്നു
 ചെല്ലതികലേസ്സീകരം!
 മുപ്പതുവയസ്സാണ്
 ചെങ്ങളെക്കൊടുപ്പാനാ-
 ണല്ല. ചിത്തനാ വിപ്രൻ
 വേട്ടുവെച്ചതീയെന്നെ;
 ഇപ്പൊഴോ, മിളദാര-
 ത്രയനാമദ്രോഹത്തി-
 നപ്രയാസമായ് നേടാം.
 ത്രിവർഗ്ഗത്തിനെയെന്നായ്!
 വാൽകാകുന്തൻ കാന്തൻ;
 തരുണി നവോദ്ധ്യാ ഞാൻ:-
 കൂർത്തനോക്കെൻനേക്കെയ്തു
 നാലുകണ്ണുകൾ മേന്മേൽ:
 രണ്ടാളിൽപ്പകുത്താലും,
 തെല്ലനരാഗം ബാക്കി-
 യുണ്ടാവാം കണവന്നെ-
 ന്നായ്മാർ കണക്കിട്ടു!
 * വള്ളിയാൽബുത്താവിനെ-
 ബുന്ധിപ്പാൻ ശപഥമത്രം.

* പ്രഗേപം 10-ാം മണ്ഡലത്തിലെ ഇന്ദ്രാണീസൂക്തം ജപി-
 ചുകൊണ്ടു യഥാവിധി പാടവള്ളി പഠിച്ചെടുത്തു കൈകളിന്മേൽ
 കെട്ടി ബുന്ധാവിനെ ആശ്ലേഷിക്കുന്നവർക്ക് ബുന്ധാവ് വശപ്പെടും;
 സപത്തികൾ കഷ്ടപ്പെടും.

വല്ലഭമറിയാമോ

വൈദികസ്ത്രീകൾക്കിപ്പോൾ?

രണ്ടാളും 'തലയണ

മന്ത്ര'മേ പ്രയോഗിച്ചു-

കൊണ്ടിതു സപത്നീവി-

ധംസതതിൽ യോജിപ്പോടെ.

തിങ്ങുളാരോഴാൽസ്സില-

മവക് ജപയജ്ഞം,—

മങ്ങഞ്ചാംപുരയ്ക്കുള്ളിൽ-

ക്കിടപ്പായ് മൂന്നാംവേളി;

സ്താത്തവൈദ്യനുമെത്തി

വിശുദ്ധ്യുഷധവുമായ്-

പ്പേർത്തദോഷരിൽനിന്നു

ദോഷത്തെ വമിപ്പിപ്പാൻ!

റന്നുപോയ് ദിനപക്ഷ-

മാസങ്ങൾ; ചുറ്റിപ്പറ്റി-

നിന്നതില്ലവയെന്റെ

ചാരിത്രഭംഗം കേൾപ്പാൻ.

ഭൂതകാലത്തിൽച്ചെന്നു

ലയിച്ചു വഷം മൂന്നു,-

* പാഴ്ത്തിരശ്ശീലപ്പിന്നിൻ

പോയുങ്ങുളാകാശത്തും,

* ഒരു തിരശ്ശീലയുടെ മറവിലിരുന്നാണ് സ്താത്തൻ വിവാ-
രണ ചെയ്തുക. ദോഷശങ്കാവിഷമമായ സ്ത്രീയെ സാധനമെന്നു
പറയുന്നു.

'സാധന'ത്തിന്റെ നെടു -
 വീപ്പുകൾ വായുവിലും!,
 നാമന്റെ മുതൽ മുറു -
 മന്യർതൻ പെട്ടിയിലും!
 വേശ്യയെ വാത്തുണ്ടാക്ക -
 മപ്പരയ്ക്കുകത്തുനി -
 നീ - ശപഥം, പൊറുത്തരുൾ -
 കീഴൊരുവാകുപാപം മേ!
 വിടുതി ലഭിക്കുവാൻ
 മറ്റൊരു വഴികാണാം -
 ഞ്ഞൊടുവിൽബുദ്ധ്യകലൻ
 ജാരതപമാരോപിച്ചേൻ.
 സ്തോത്തന കൃതാത്മതപം,
 ജ്യേഷ്ഠത്തിമാക്കു മന -
 സപാസ്ഥ്യമെൻഭർത്താവിനു
 ഓരിദ്രുനിവാരണം,
 എനിക്കോ മനുഷ്യർതൻ
 സപാതന്ത്രം - പലഹൃണം
 ജനിച്ചവല്ലോ, ഭോഷ്ടോ -
 നന്നു ഞാൻ പറകയാൽ.
 നന്മയെപ്പൊറ്റം തിന്മ
 ഹേയകോടിയിൽപ്പെടാ:
 നെന്മണിവളച്ചയ്ക്കു
 വയലിൽച്ചളിവേണം.

പന്നഗഃഷ്ടമിതെ -

നുള്ള ഒഴുക്കു പിടി -

ച്ചെന്നുടെ സമുദായം -

കേരളദീപിതവർഗ്ഗം -

സത്യത്തിനെറുമ്പമേ

കടിച്ചിട്ടില്ലാത്തതത്ര -

യത്രയംഗത്തെ മുറി -

രച്ചറിഞ്ഞിട്ടില്ലീവണ്ണം?

സംത്യാഗദയം വേണ്ടോ

നിനക്കു: നന്മുതിരി -

യ്ക്കു നന്മുപുറത്തെക്കാളും

മധുരം മാമുലേ, നീ!

എന്തുഷസ്സണത്താലു,

മേതക്കുനടിച്ചാലു -

മന്ധവിശ്വാസതമ -

സ്തോശിയാ ഞങ്ങൾക്കെന്നോ?

മങ്കമാർകളെക്കൊണ്ടു

കണ്ണനിർ വീഴ്ത്തിയെന്നി -

തെൻകൂട്ടർ, നിഴലിനെ -

ക്ഷഴുകിക്കളയാനായ്!

ഞാനൊരു സാധാരണ -

നാരിയായ് മാറിയതിൽ

ഭീനത വേണ്ടാ നിങ്ങൾ -

കൈൻറ സോദരിമാരേ;

ഹന്ത, മേ പുറത്താക്ക -

പ്പെട്ട ജീവിതത്തിന്മേൽ -

സ്നേഹം തട്ടുന്നുണ്ടു

നൽകാറും വെളിച്ചവും.

പശ്ചാത്താപവിലാസം ഞാൻ

സ്വപ്നയന്ത്രത്താൽ; ചോരാ,

പതീതപഥത്തിലിപ്പിണ്ണ -

ങ്ങടക്കൊരു സംപത്തേങ്കിൽ;

ഭർത്താവുമിപ്പോഴേക്കാൾ -

ഭരിത - നൽകുക: - മിത്ര

ഭദ്രശബ്ദത്താലേങ്കൽ.

തൂകുന്ന പ്രിയവാക്യം;

വെണ്ണൽത്തൂകളാലേ

പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടിടുന്ന;

മന്ദിയാതെന്നിടിക്കു -

മുട്ടുമുതകുന്ന.

എന്റെ സൈദ്ധാന്തമിഹ

കൺചുവപ്പിപ്പിലാക്കു -

മെന്റയിച്ചെടുത്തു

സംശയമസംശയം!

ജ്യോതിർത്ഥിമാരേ, തൊഴാം:

നിങ്ങളുടെ കാരണമല്ലേ,

ശ്രേഷ്ഠതന്നാൾത്തെ

നല്ലവൻ മുതിർന്ന ഞാൻ;

നാട്ടിനായ്ത്തൊഴിൽചെയ്താൻ

ലാഘവം വന്നു, 'ഭ്രഷ്ടം'-

ലോട്ടുകങ്കണമുരി-

കളഞ്ഞ കൈരണ്ടിനും!

അംബ, ഭാരതഭൂവേ,

ഭക്തിചക്രത്താൽ ഞങ്ങൾ

നിർമ്മിച്ചുപോരും നൃത്തം-

ന്നിഴയോരോന്നും, ഹാ ഹാ,

വിവിധാതങ്കക്ലേശം-

വിക്രബീഭൂതജസ്സാ-

മിവിടെയോരോ ജീവം-

സീരയായ്ച്ചമയാവൂ!"

— * —

7. മദിരാശിക്കുടൽപ്പറം

(കാകളി)

അറമില്ലാത്ത നഭസ്സെൻ തലയ്ക്കുമേൽ;
അത്ര വീങ്ങിപ്പൊങ്ങുമാമണ്ഡം മുന്നിലും.
വീപ്പൊന്നു കാണിയ്ക്കുവെച്ചേൻ കടൽക്കരറി-
നാർപ്പൊരിൽനിന്നു പുറത്തു കടന്ന ഞാൻ.
തല്ലിപ്പുറത്തുനൂ തീർത്തു കേറിന
കല്ലോലമോരോന്നുമെന്നുതെക്കിടീനെ.

ചിമ്പുറത്തേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കീടുവാൻ
വെമ്പി, വിരിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞ മിഴികൾ മേ:
കുങ്കുമപ്പൊട്ടിട്ടു കാണായി ദൂരത്തു
ചെങ്കുതിരോന്നാലപരാഗതൻമുഖം:
ഇക്കിഴക്കേക്കടൽവക്കിൽത്തലപൊക്കി
നില്ക്കും വിധവാലയത്തിലെ സ്ത്രീകളോ,
തെറ്റൊന്നു ദൈവം കടന്നു തുടയ്ക്കയാൽ
നെറ്റിത്തലകളെളത്രയും മാഞ്ഞവർ.
നിർഭാഗ്യതാമരകൾത്തട്ടിൽനിന്നീടുമീ
നിർഭരതാരുണ്യമാരിൽപ്പലരുമേ,
അഞ്ചിത്തിരകൾതൻ വേലാസമാശ്ലേഷ-
വിഭ്രമഭേദങ്ങൾ കണ്ടു കരുഹലാൽ
ഒപ്പം നടക്കും മണാളനിൽപ്പഞ്ചിരി-
യപ്പിച്ചുപോന്നവരായിരിയ്ക്കും പുര.

പൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതൂണിനമന്നേത്തെ
മട്ടിലേ സിന്ധുതീരകൾ തെരുതെരെ;
മുഴുങ്ങളാമീത്തരുണീമുഖങ്ങളോ
മുറും മറന്നുപോയ് മന്ദഹാസങ്ങളെ!

നാഥവിയുക്തമാക്കെഴുതാത്തുയുക്തമാം
വാതിൽ തുറന്നിട്ട മേടതൻ ചുറ്റുമേ
മിന്നലിൻവേഗത്തൊടല്ലോ ചരിയ്ക്കുന്ന
വിന്യസ്തയന്ത്രങ്ങൾ ധന്യർതൻ വണ്ടികൾ;
എന്നാലെരവരിയ്ക്കുന്നതുപോലവേ
മാദമീ സ്രീകൾ തൻ ലോകയാത്രാരഥം.
ബന്ധുജനത്താലനാദൃതമാർ പര -
തന്ത്രമാരാ, പ്രിയദർശനമാരിവർ -
വൈശ്വസമെന്തെന്തടങ്ങിയിട്ടില്ലഹോ,
വൈധവ്യമേ, നിന്റെ മൂന്നക്ഷരങ്ങളിൽ?
'വേളി'തന്നതമെന്നൊന്നെന്നറിയാത്ത
ബാലികമാരുടെ പിഞ്ചുതലയിലും
വൈധവ്യവൈകൃതഭാരം ചുമത്തിട്ടും
സ്രീധർമ്മശാസ്ത്രമേ, നിൻക്രൗര്യമുൽക്കടം!
ആറുആറാവാം പൂമാനു ഗുഹിണിമാർ;
നാരിയ്ക്കു ചാവോളമേകപതീവ്രതം.
ആരാർ സഹിയ്ക്കുമില്ലമിഥ്യം കുറിച്ചിട്ട
നാരായണമേ, നിന്നിരുതലക്കുപ്പിനെ?

അംഭോധിതീരസ്ഥമായുള്ളൊരുനന്ത -
 സ്തംഭമിടിത്തീവിളക്കായ കണ്ണതാ
 ഭൂതതൂനിനീ വിധവാലയത്തിന്നു
 നേരേ തുറക്കുന്നു, ചിമ്മുന്നു തൽക്ഷണം;
 ഏങ്ങിനെ നോക്കാതിരിയ്ക്കുമിടയ്ക്കിട -
 യ്ക്കങ്ങിനെ നോക്കുമിട്ടുദ്ദേശക്കൂടിനെ?

ഉപ്പലയാഴിതൻ പാഞ്ഞെല്ലലും പത -
 തുപ്പലും തുള്ളിമറിയലും കാൺകയാൽ
 ഏററം രസിച്ചു തുടിച്ചു കവിളൊടും,
 കാരറിൽ കളിയ്ക്കുന്ന കുന്തളച്ചാഞ്ഞൊടും,
 അമ്മതൻ കൈവിരൽ കോത്തുപിടിച്ചിങ്ങ
 ചെമ്മേ നടക്കും കിടാങ്ങുതൻ ചെങ്കുഴൽ
 ഏറെക്കുറെപ്പഴ്ന്നുപോകാതിരിയ്ക്കുമോ
 ചാരുവാരം വെണ്മണലിങ്കൽക്കണക്കിനേ,
 വൈധവ്യബലധാരാമീ വധുക്കൾതൻ
 മാതൃതാപ്രത്യാശ തഞ്ചിന നെഞ്ചിലും;
 വൈവർണ്ണ്യമേൽക്കായി;-രുട്ടിലല്ലോ, ചിരാൽ -
 തുരുവെളിച്ചത്തുതാൻ നിങ്ങൾതൻ ജീവിതം:
 ഭദ്രസഹോദരിമാരേ, ഗൃഹോപാന്ത -
 രഥ്യതൻ വൈദ്യുതദീപങ്ങൾ പോലവേ
 നോക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു, നിങ്ങൾതൻ
 നേക്കു ജഗത്തിൻ പ്രബുദ്ധങ്ങൾ ടൂഷ്ടികൾ.

— * —

